



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

**Basilicae S. Mariae. Maioris De. Vrbe A. Liberio. Papa. I.  
Vsque Ad. Pavlvm. V. Pont. Max Descriptio. Et. Delineatio**

**Angelis, Paolo de**

**Roma, 1621**

Cap. IV. De Vicarijs in genere.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-13873**

36 BASILICÆ S. MARIAE MAIORIS  
DE VICARIIS  
IN GENERE.

Cap. IV.

**O**STQVAM indicauimus quid sit Archipresbyter, vna cum officio, ac dignitate, non solum generatum, sed etiam peculiariter exprimendo, & præterim de ijs ad Romanas Patriarchales spectantibus, qui Cardinales existunt Vicarios substituunt, & ordinariam iurisdictionem, velut Episcopi, pro iustitia administratione tuerintur; valde est conueniens attingere quid Vicarij nomen importet, nec non quot species, tam in iure ciuili, quam canonico se dedant. postmodum ad nostræ Basilicæ Vicarios properabimus à Cardinalibus Archipresbyteris institutos. Ergo asserimus hanc vocem, simpliciter acceptam, valde se diffundere, & quodvis significare ab alio substitutum, ad quamcumque administrationem; dummodo illi iurisdictionis temporalis, & spiritualis sit tradita. Etenim Magistratus, & quiuis Praefectus proprios Vicarios habebant, per quos ciuiles causas exercent. hinc Episcopi, atque Archiepiscopi plurima Vicarijs committunt; immo summus Pontifex Romanus, quamvis Catholicae Ecclesiæ sit primus, nec non Christi Vicarius, tamen velut Romanus Episcopus, Roma Vicarium seruat, nimirum Cardinalem. Quamquam est obseruandum in iure canonico, Vicarium dupliciter usurpari, uno modo, ut perpetuum insinuet, altero ad aliquod tempus, velut Azor. docet. Nos dicemus varia Vicarij genera esse, quorum duo præcipua censentur: nam aliqui absque hominis opera, & ipsa lege constituuntur; aliqui vero humana munera factum requirunt, sicut Maranta, distinguit: deinde de ijs trademus, qui possunt amoueri. Primi in sex species diuiduntur, quarum prima ad summos Pontifices spectat, quibus per Dominum claves aeternæ vita tradita, & terreni simul, ac celestis Imperij fuerunt iura cōmissa. Altera vero ad Episcopos spectat, qui Apostolis successerunt, & horum loco gubernant. Tertia Presbyteros continet: nam messem multam videntes, operarios autem paucos, cum Dominum messis rogassent, ut mitteret operarios in messem suam, elegerunt septua-

Quid Vicarij  
nomen impor-  
tet.

Tit. extat de of-  
fice Vicary.

Varia Vicarij  
genera.

De primo of-  
fice extirpando,  
§. qui vero de-  
præc. eis parte,  
de officiis Vicar. &  
e. 2. perpetuam  
de fid. instrum.  
Azor. Inflist.  
moral. par. 2. li-  
bro 3. cap. 6.  
Mar. De ord. iu-  
dic. par. 2. dif. 5.  
princ. num. 6 &  
Socr. de Vicar.  
Episc. q. 3. num. 1.  
§. 2. lib. 1.  
Capit. quamvis  
4. dif. & Can-  
onies. 2. dif.  
& sunt Vicarij  
Christi, cap. vbi  
periculum. §. ce-  
terum & capi.  
fundamenta.  
§. decret. de elect.  
in 6.  
Capit. Legimus,  
93. dif. e. in no-  
uo. 21. dif. cap.  
quora vice. 69.

A ginta duos Discipulos, quorum vicem Presbyteri agunt. Quarta sunt Cathedrales Capituli, dum mortuo Episcopo sedes vacat, quo tempore gubernant. Quinta Archidiaconos comprehendit, qui Episcopo absente, si Vicarius desit, ipso iure Vicarij euadunt. Sexta Archipresbyteros includit, in Cathedralibus Vicarios appellatos, quatenus ad spiritualia attinet. Vicarij hominis opera constituti, alij spirituales, alij temporales putantur. Primi ex iure canonico creantur, & quidam semper, nonnulli ad tempus perdurant. Hic paucis de ultimis trademus, velut magis ad rem nostram aptis; de reliquis verò poterit Azorius videri, egregiè hanc rem pertractans. Secunda igitur Vicarij species, tum in iure ciuili, tum quoque in canonico tempora-  
ria, vt per Azorium his verbis: *Vicarius verò temporarius is dicitur, qui auctoritate alicuius in locum alterius ad tempus sufficitur, & ad nutum eius, qui ipsum substituit reuocari potest.*

Et de his eloquimur, quorum Capitul. peruenit. de appellat. meminit. Quod si aliquis perquirat, an Vicarij Patriarchalium Vrbis iurisdictionem teneant, quoque pertingat, & præterim illi sancte Mariæ maioris: respondemus ordinariam iurisdictionem feruare, velut Cardinalis Archipresbyter; nec ab illa distare, quam Episcopi Vicarij gerunt. Azorius sic ait: *Ordinariam habere, cum nimirum eam habeat in totum territorium Episcopo subiectum.* Ita sanctæ Mariæ maioris Vicarii iurisdictionem ordinariam habet in totam Basilicam Archipresbytero subiectam.

Addimus Vrbis Patriarchalium Vicarios solere Prælatos, Episcopos, Archiepiscopos esse, quod raro de Episcoporum Vicarijs contingit. Atque haec pro

Vicarijs in genere satis sit delibasle. Modo nonnullos Vicarios attingemus, quos fide dignis scripturis cognoui-  
mus.



D E